

Előfizetési díj:

Égész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szerdán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felelős szerkesztő és kiadó:

Póór Sándor

Kaposvár.

Frányi-Daniel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénzek, hirdet-
ések és nyilatkozatok.

Bérmontetlen közleményt
nem fogadunk el. Kézirat-
okat vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGETES TARTALMU HETILAP.

A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kultura és morál.

Nagy fontosságu kérdés valjon a morált okvetlenül előmozdítja-e a fölvilágosodás? Oly kérdés az, a melyre a legkülönbözőbb feleletek lettek adva, de a melyek teljesen ellentmondanak egymásnak.

Tudjuk, hogy Rousseau tagadta, sőt egyenesen kijelentette, hogy az emberek a kultura a szellemi finomodás, a fölvilágosodás által nem lettek jobbakké hanem rosszabbakké.

Tolstoj is tagadja, hogy a kultura, fölvilágosodás és a haladó intellektuális műveltség erkölcsösebbé tenné az embereket, s hogy éppen ellenkezője igaz. Ugyanezt állítja Schoppenhauer is, hogy a kultura és az intelligencia fokozatával, emelésével egyuttal emelkedik az emberi romlottság is, s hogy folyton kevesbedik az emberi boldogság is.

De viszont vannak sokan, akik úgy vélekednek, hogy a kultura folyton jobbakké és boldogabbakké teszi az embereket. Kinek van itt igaz? Hogyan távolítható el ezen vizsgál a nézetek egyenes ellentmondása.

Itt nincs más mód, csak hogy hivatkozzunk a történelemre.

És mire tanít minket a történelem? Kinek ad igazat? Voltaképen a két párt közül egyiknek sem!

Azt látjuk a történelemből, hogy az emberek a kulturfejlődés lefolyásában sem boldogabbakké sem boldogtalanabbakké nem lesznek; folyton új meg új okok támadnak a különféle bajokra és boldogtalanságra, de nem kevésbé a gyönyörökre és boldogságra is. Ez tényleg úgy van.

Hát jobbakké lesznek az emberek a kultura és civilizáció haladásával, vagy pedig rosszabbakké?

E tekintetben sem ad igazat a történelem egy pártnak sem legalább annyiban, a mennyiben itt az egyes embereket vesszük tekintetbe.

Igaz ugyan, hogy az idő folyta-

ban a változó viszonyokkal és élet-feltételekkel új erények is képződnek, de egyuttal új bűnök is támadnak, mégis a történelmi tények alapján azt állíthatjuk, hogy a kulturával egészben véve morális haladás megy végbe.

Ezen problémánál azonban reánk nézve fontosabb valami más. Tegyük föl, hogy a haladó kultura és civilizáció tényleg maguk után vonják az erkölcsi haladást: meg sem állíthatjuk határozottan, hogy, az a haladás elvégre is miben áll, és miáltal van föltételezve?

Mindenesetre igen kétes azon nézet, amelyet némelyek képviselnek és védenek, hogy a morális haladásnak oka általában az intellektuális haladásban van.

A dolgok éppenséggel nem olyan egyszerűek. Ellenkezőleg azok oly bonyolódottak, hogy ezen ügy részletes tárgyalásába ezen közlemény szűk keretében nem bocsátkozhatunk.

De azért mégsem szabad el mellőznünk azon igen fontos kérdést: valjon az intellektuális műveltség, a nyújtott fölvilágosodás képes-e az emberek erkölcsét előmozdítani?

E tekintetben ismét a legkülönbözőbb vélemények és nézetek tomboló terére vetődünk; mert vannak sokan, akik ezt a kérdést épp oly határozottan igenlik, míg ismét mások tagadják.

Azt tartom, hogy miként más sok esetben, úgy itt is a két szélső nézet s állítás között van igazság.

Cselkó József.

A szabadság ünnepe.

Fényesen ünnepelte a „Kaposvári Hivatalnokok Társasköre” a magyar szabadság örök ünnepnapját a március 15-ét a kör helyiségében nagytermében.

Március 14-én este 8 órára volt kitűzve az ünnepély kezdete, de

már hét órakor nagy számmal gyülekeztek a hazafias hivatalnokok nejeikkel és más körtagok.

A kitűzött időben Barcza zenekara nyitotta meg az ünnepséget, fölhangzott a magyar nemzet imája a „Himnusz” melynek első akkordjára az egész ünneplő közönség fölállott és állva énekelt a zenekarral.

Az utolsó hangok elhangzása után Papp Kálmán árvaszéki tanácsos, a kör elnöke méltatta a magyar nemzet szent ünnepét, lendületes beszédével. Majd annak befejeztével Dörey József kir. törvényszéki hivatalnok szavalta el a maga által e célra irt hazafias ódáját. Végül Osszman Aurél dr. ügyvéd az ünnepség felkért szónoka, tartotta meg hivatalos ünnepi beszédét, melyből nemcsak a hazafiság eszméjének dicsőséges szikrái pattogtak ki, hanem beszéde egy igazi tanulmány volt, a hazafiság, a szabadság iránti szeretet az igazi nemzeti élet fejlesztésének dicső megvalósítására.

Beszédét, valamint a többi elhangzott szavakat az ünneplő közönség szünni nem akaró éljenzéssel és tapsal jutalmazta.

Végre a zenekar a „Szózat”-ot majd a „Kossuth-nótát” játszotta, melyeket az ünneplő közönség énekkel kísért.

Ezzel a lelkes ünnep véget ért és következett a társas vacsora, amelyen szintén hangzottak el felköszöntések.

Vacsora után tánc volt, melynek csak a pirkadó hajnal napsugara vetettek véget.

* * *

Vámos község „Polgári és iparos olvasóköre”-e szép és lelkes ünnepséggel áldozott a szabadság ünnepének.

Mint tudósítónk értesít, az ünnepélyt Krings József vámosi evangélikus tanító, a kör elnöke nyitotta meg, hazafiságtól szikrázó

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megcsinálja a köhögést, válódást, éjjeli izmódást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerár-
szék. — Ára évenként 4.— korona.

lelkes beszédben méltatván a március 15-ének nagy jelentőségét. Utánna Hahner József rom. kath. tanító harmonium kíséretével rákezdett a „Hymnus“ éneklésére, amelyet a jelenvolt közönség fölállva lelkesen vele énekelt.

Utánna Kring József remek szép és hazafias felolvasást tartott a magyar nemzet multjáról és az 1848-as idők örökké élő nagy eseményeiről, buzdítva a hazafiság szent eszméinek betartására az ünneplő közönséget.

Majd a rom. kat. egyház másodtanítója szavalta el a hazafiságra felbívó „Talpra magyar“-t. Ugyancsak Csépregi Lajos az olvasókör titkára szavalt hazafias verset a szabadság szeretetről.

Záradékol Hahner József rom. kath. tanító szavalt hazafias költeményt, mután fölhangzott ugyan-csak harmonium kíséret mellett az ünneplő közönség ajkain a „Szózat“, majd a „Kossuth-nóta“ és a nemzeti dalok egész sorozata.

Mind ezek után következett a társas vacsora és a kör tagjai és vendégei hazafias lelkesedéssel ittkási szokás szerint nagy áldomást.

Mi pedig azt kívánjuk, hogy Isten éltesse sokáig a vámosi polgári és iparoskör lelkes tagjait.

H I R E K.

— **Kinevezések.** Kapotsfy Jenő Somogyvármegye főispánja Haránt Gyula szomajomi segédjegyzőt a szomajomi, — Oszkó Irzsák falus. emesi segédjegyzőt a faluszemesi állami anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

T A R S A.

Miklós cár és leánya.

Néhány évvel ezelőtt élt Pétervárott egy oly csinos és kedves nő hogy bármelyik európai fejedelem akár egy kunyhóban találkozott volna is vele, királyleánynak vélte volna. No, de azért, kedves olvasóim, nem vezetem önöket valami ütött-kopott kunyhóba, mert ez a szép nő a világ legelső trónján született, neve pedig Mária Nikolajevna volt, ami annyit jelent, hogy Miklós cár leánya.

Gondos ápolás mellett májusi virággá fejlődött Mária s atyja jól tudta, hogy az európai trónörökösök között többenszámitanak kezére, ő szívében már ki is szemelte a legderekabbat, s egyszersmind a leggazdagabbat.

— Leányom, már felsejűltél, — szólítja meg leányát egy izben atyai és cári

— **A trónörökös megyénkben.** Berzencséről vesszük a hírt, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös f. hó 22-én Berzencsre érkezett szalonka vadászatra. A vadászat már a mult hétre volt tervbe véve, de ő felsége a király gyengélkedése miatt elhalasztva lett.

— **Halálozás.** Szántó János volt kaposvári főgimnáziumi tanár özvegye f. hó 19-én 52 éves korában elhunyt. A haláláról kibocsájtott gyászjelentés a következő:

Szántó Rozika fájdalomtól megtört szívvel jelenti szeretett nevelő anyjának özv. Szántó Jánosné szül. Blazsowszky Rozának rövid szenvedés után f. hó 19-én d. u. 2 óraker életének 52 ik évében történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 21-én d. u. 3 óraker fognak a Honvéd-utca 22. számú gyászházba a keleti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. évi március hó 23-án d. e. 9 óraker fog a kaposvári rom. kath. templomban az Urnak bemutatni. Kaposvár, 1908. évi március hó 19-én. Örökké legyen áldott emlékezet!

— **A negyvennyolcas honvédek.** Napnap után fogynak a nagy idők dicső tanúi, az 1848–49-iki szabadságharc dicső bajnokai. A mult hónap 8-án még 8067 honvéd volt életben, akik nyugdíjat kaptak és ma már csak 7613-an vannak, így egy hónap alatt 444-en haltak el. Az idők jele ez és dacára annak, hogy ők névtelen halhatatlanok, náluk is bekövetkezik az emberi élet végső határa. Isten nyugtassa a megboldogultakat.

— **Hirtelen halál.** Tóth Ferenc kaposvári lakos volt kőműves, 72 éves, aki egész délután mezei munkán dolgozott, kaposvári vasútállomás mellett elvezető aszfalton összeesett és meghalt, szívrohamban érte.

— **Öngyilkosság.** Öreg Könye József mocsoládi 62 éves volt juhász, azért mert itéletileg börtönbüntetésre lett ítélve, a börtöntől félelemből öngyilkos lett és lakásán, illetve szobájában a mester gerendára felakasztotta magát; így a földi igazságszolgáltatás elől az örök bíró ítélőszéke elé menekült. Temetése nagy részvét mellett folyt le.

— **Szerencsétlenül járt család.** Barcs községben a mult heten Babics György barcsi lakos nap számos háza, a nedves időjárás folytán összeomlott és romjai alá temette egy Babics Györgyöt, valamint családját. A sejtiségre siető szomszédok mire kitudták őket a romok alól menteni, egy gyermek már halott volt; a család többi tagja pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Tolvaj cigány asszonyok.** Kiss József apati lakos szobájába, mialatt a házbeliek távol voltak, behatolt Kalányos Ágnes és Here Rozi, mindkettő tótszentgyörgyi illetőségű cigány asszony és onnét több rendbeli ruha és ágyneműt elloptak. A csendőri nyomozat kiderítette a tetteseket a két cigány asszony személyébe, kiknél a lopott holmiból több darabot megtaláltak. A tolvajokat bezárították Kaposvárra a kir. ügyés ség fogházába.

— **Kihűlt szerelem.** Deutsch Rozália szigetvári lakos muzsikás cigány nő vad házasságra lépett Horvát Józseffel, a szigetvári zenészek nagybőgőseivel. Akkor volt közöttük a szerelem, hogy azt Deutsch Rozália nem csak bájaival jutalmazta, hanem még egy ujdontot is bőgőt is vásárolt neki. A bőgős azonban a szerelmes asszony iránt nem viseltetett valami nagy előzékenységgel, mert amíg előbb igen sok élvezetet szerzett neki egyes és jó bőgőzéssel, az új bőgő párszor használata után Deutsch Rozáliát jól elverte és otthagya hűtlenül, magával vivén új bőgőt is kispelendre, ahol egy fiatal cigányleánnyal lépett frigyre, de csak úgy cigányosan, bodzafa alatt. A megcsalt Deutsch Rozália nagy bánatában elment a járásbíróshoz és ott panaszt tett, kijelentvén azonban, hogy neki továbbra Horvát József nem kell, hanem csak a bőgő, majd szerez ő ezután hozzá Horvátnál külön bőgőt.

— **Jó fogás.** Jó fogást tett a somogy-szentmiklósi csendőrség f. hó 14-én este egy 10 óra után. Ugyanis lesbe állott ifjú Daxner József pátrói lakos házában ki nem a legjobb hírnévnek örvendett falujában. Benézve az ablakon meglátták a csendőrök, hogy Daxnernél vele együtt Kotnyák József (Ákos) és Novák János lizsói lakosok ugyancsak itták a hegy levét. Beléptek

nyugtalanossággal, itt az ideje, hogy férjhez menj, én már választottam egy fejedelmet, aki országga cimerét lábaidhoz rakja, — s férjet, aki boldogítani óhajt téged...

Férjet, aki boldogítani óhajt... viszonzá akadozva a fejedelemtől és akadozva hozzátette: Parancsoljon, kedves atyám, én engedelmeskedem, tette hozzá még hirtelen, mert látta, hogy atyja arca elkomorult.

— Engedelmeskedem! — pattant fel az uralkodó! — Hogyan, talán kegyed elhatározta, hogy csak engedeleméből fogadja el ezen ajánlatot? Aztán szelídebben folytatta:

Talán már valakinek odaigérted a kezdet?

A fejedelemtől hallgatott.

— Beszélj, Mária, parancsolom!

Midőn a fejedelemtől hallotta a milliónyi nép fejedelmének szavát, megrettent, s térdre esve, monda:

— Igen, kedves atyám, kénytelen vagyok bevallani, hogy szívem már nem

szabad, birtokába vette egy férfi, aki nem is tuaja, hogy szeretem s távolról, sem sejtí, hogy mi az ön akarata. Egyszer-kétszer látott engem mindössze, én még sohasem beszéltem vele, s ha úgy kívánja, atyám, nem is fogok.

Az uralkodó elhalványodott s szó nélkül járt fel és alá szobájában. Szerette volna tudni annak a merész ifjunak a nevét, mert ő, aki a világ ügyeit iga-ítja, feltáttól az ismeretlen ifjútól, aki elrabolta tőle legdrágább kincsét, leánya szívét.

— Valamelyik király-e az? — kérdezte végre.

— Nem, atyám.

— Akkor valami trónörökös?

— Az sem!

— Akkor valamelyik uralkodóház tagja?

— Az sem!

Minden kérdés között több kínzó perc mult el mindkettejükre nézve.

— Bizonyára valami idegen?

— Igen, kedves atyám!

Viskovszky János
műkertész
Kaposvárrott.

Ajánlja
dusan
felszerelt

faiskoláját,
magánosoknál parkirozásokat, fásításokat és minden a kertészeti

szakmába vágó munkálatokat.

Csokrok és koszorúk a legszebben és legjutányosabb áron készítetnek és szállítatnak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

közéjük a csendőrök, vállatára fogták őket és nyomban házkutatást is tartottak és találtak náluk még három pint bort több tolvaj kulcsot, egy töltött dupla puskát és hozzá 21 darab kész töltényt. Kiderítették azután a csendőrök, hogy a bort Grafics Lajos surdi tanító pincejéből lopták, valamint azt is, hogy most — borközbén — egy újabb betörés tervét főzték ki; de persze ebbe már a csendőrök nem egyeztek bele. A díszes társaságot bekísérték a kaposvári kir. ügyészség börtönébe.

— **Tűzeset.** Stefanics István osztópáni lakos polgar holmi korcsmai verekedésér 24 napi fogságát töltötte le Kaposváron. Mig itt üldögélt azallat Osztopánban ki-gyulladt a lakóháza és összes butorzatával együtt a tűz martaleka lett. A tűz kelet-kezése okából megindult a rendőri nyomozás.

— **Állami határrendőrség szervezése Gyékényesen.** Mint bennünk értesítenek Gyékényes máv. vasúti határ állomáson a legközelebbi jövőben határrendőrséget szerveznek, amely állni fog egy tisztből, egy ellenőrből és négy altisztből. Az új határrendőrség szervezése úgy a kivándorlás, mint a leánykereskedés és közbiztonság tekintetéből igen kívánatos, annál is inkább, mert a zakányi csendőrség a nagy forgalom miatt már kicsinek bizonyult. A múlt napokban lent járt Gyékényesen az államrendőrség részéről Zakarics István felügyelő és a csurgói főszolgabírói hivattal tárgyal is e tekintetben.

— **Varázsló cigányasszony.** Mint tudósítónk jelenti, f. hó 14-én Virág Erzsébet diósvizslói 32 év. s cigányasszony Markócon koldult s eközben betért Varga Istvánéhoz azon ürügygel, hogy ő szerelmi dolgokban varázsolni tud és megteszi azt, hogy a férje nem bánja sőt még haragudni sem fog ha a menyecske másokkal is megosztja szerelmét. Az asszony lépre ment Megkezdődött a varázslat, a sok hókusz pókus s eközben a mézes mázos szavu varázslódó, sonkat, hust, tojást, lisztet stb. csalt ki a hiszékeny menyecskétől. De ez még nem olyan nagy sor, hanem tetejébe még 65 méter vásznat 2 szoknyát és egyéb ruháneműt 80 kor. értékben Jónás Franciska (Bendi Mária) nevű társával elloptott. A férj azonban rájött az

esetre s fejelentette a csaló tolvajokat, de Jónás Franciska megszökött, Virág Erzsébetet azonban sikerült a csendőröknek elfogni.

— **A gazdák nem ülnék fel.** Az irigy konkurencia úgy látszik semmitől sem riad vissza csakhogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékű volna, mint a Mautner Ödön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vetettek, se fel nem űltetik, se attól többé el nem tántorítják; lévén egyedül hivatottak arra, hogy véleményt formáljanak. És mert e vélemények rendkívül kedvezőek, a konkurencia elég vak és vakmerő, hogy magát tolja fel bírónak, mintha bizony a delikvens ítélkezhetne a bíró felett! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurencia ily féktelen elfajulása ellen a földmívelési miniszter a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalapításával.

— **Lopás.** Ifjú Kaszti István gyöngyösmelléki lakos földműves gazda a gyöngyösmelléki Kész Sándor-féle vendéglőben sokat ivott és mámoros állapotban lefeküdt a vendéglői istállóban, hogy kialhassa magát. Tudták ezt Surácz Aladár cipész és Vörös József csizmadia, mindketten rovtott multu gyöngyösmelléki lakosok, kik azt hitték, hogy ifjú Kaszti Istvánnal nála van az azon napon általa fölvetett 1200 korona készpénz, belopóztak hozzá az istállóba és kikaparták rabolni. Sikerült is Surácznak Kaszti zsebéből tárcáját kivenni, nagy meglepetésükre azonban a tárcában csak 12 korona 40 fillért találtak, amelyből 9 koronát elvettek és mint akik jól végezték dolgukat, a tárcát a benne maradt 3 kor. 40 fillérel visszaakarták tenni Kaszti zsebébe Ekközben azonban Kaszti fölébredt és megragadta Jurácz kezét. Erre a megfogott Jurácz öklével védekezett és úgy elverte a mámorból felébredt Kaszti, hogy rajta súlyos testi sértést követett el. Ifjú Kaszti István föl-jelentette a jó madarakat a kir. járásbíró-ságnál.

— **Tűz.** Szakály Ferenc sandi lakos polgárnak f. hó 15-én reggel kigyulladt a

miháldi szőlőhegyén levő présháza, melyről a tűzet a szél átvitte Cippán István inkei lakosnak szintén ott a szomszédságban levő présházára, amely szintén porig égett. A kár meghaladja az 1400 koronát. A csendőrség megejtette a tűzvizsgálatot és kiderítette, hogy Szakály Ferenc présháza belülről gyulladt ki, valamint azt is, hogy abból eredt miszerint Szakály előző napon este nyitott tűzhelyén tüzelt és a még égő tüzet otthagya S. akály Ferenc ellen gondatlan-ság miatt okozott tüzesetért a vizsgálatot megindították.

— **Gondnokság alá helyezése.** A kaposvári kir. törvényszék közhírré tette, hogy Steller Samuelt szül. Röder Róza szigetvári lakosnő gondnokság alá helyezte.

— **Habzó italok** gyárosait különösen érdekelné fogja, hogy ezentul nem kénytelenek a kevésbé kiadó mesterséges szénsavat használni, mivel a kartellen kívüli Muschong Buziásfürdői hatalmas szénsavművek a világ-hírd buziasfürdői természetes szénsavforrásokból nyert vegyileg tiszta természetes folyékony szénsavat bármely mennyiségben szállítják.

— **Legnagyobb, legváltozatosabb, legelterjedtebb.** Ez a három jelző — könnyű kitalálni — a Pesti Hirlapra vonatkozik, mely legnagyobb terjedelemben, legváltozatosabb tartalommal jelenik meg s épen azért a legelterjedtebb napilap. Politikája radikális magyar nemzeti politika s elvei hirdetésben kormánytól és pártoktól teljesen független. De hiszen három évtized óta tudja már ezt a nagymagyar olvasókörönség s épen azért elég lesz csak annak jelzésére szorítkoznunk, hogy az új évnegyedben két nagyon érdek-feszítő regény fog a Pesti Hirlapban megjelenni; sport- és sakk-rovata lehetőleg még bővebb lesz, távirati tudósításokkal egymás-után három nagy nemzetközi sakk versenyről; az Esti levelek, Szerkesztői üzenetek, Kis komédiák és Vegyesek rovata régi kedvence az olvasókörönségnek és fő vonzóereje a lapnak. Aki egész éven át előfizetője a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havon-ként fizet is elő számot tarthat a Pesti Hirlap nagy képes naptára (karácsonyi ajándékul) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalón című kitűnő divatlapot.

A cár a kerevetre ereszkedett, arcát kezeibe rejtette, mint Agamemnon, amikor Iphigeniát feláldozta.

— **Oroszországban tartózkodik?** — kérde tovább egy kis idő múlva.

— Igen, Pétervárott, felelte fejedelemső s hangja mindegyre gyöngébb lett, a cár pedig nyugodtan felemelkedett s összeszedve erejét, nyugodtan tovább vallatta.

— Hol láthatom s miről ismerhetem föl?

— Holnap a seregszemlénél megismerheti kedves atyám, zöld toll díszéről és fekete lováról.

— Jól van, jól, leányom, s ezzel a megtört fejedelemső elbocsátotta ő maga pedig gondolatába mélyedt.

— Furcsa dolog, hogy történhetett ez tudtomon kívül, de mindegy, ennek másképen kell lennie. Neki ki kell vennie fejéből az ilyen gondolatokat. Aztán csak szívében fűzte tovább amit talán kimondani szégyen is lett volna.

Igen, ennek másképen kell lennie, ha csak meg nem gyöngül erőm, könyjei láttára.

Masnap reggel megtörtént a seregszemle. Az uralkodó, akinek söllyom szemé mindent észrevett egy pillanat alatt, megtalálta azt a többtől elütő, zöld tollas és fekete lovas katonát. Mindjárt felismerte benne, hogy egy könnyű lovassági bajor ezredes, Benharnais Maximilian, Leuchtenburg hercege. Josephin-nek, a franciák szeretett császárnéjána a fia. Az uralkodó ép azon gondolkodott, hogy miként lehetne az ezredet visszaküldetni Münchenbe és midőn az jutott eszébe, hogy ilyképen az ifjut egy szóval megsemmisíti, azt vette észre, hogy leánya az udvari

fogatban elájult. Mindjárt elfordult az ezredestől és az udvarba kíserte az elalélt Mariát. Az ezután következők hat héten át pedig mindent elkövetett, hogy a fejedelemső kiveresse szívéből a dőlceg ezredes képét. Az első hét vége felé a mulatságra is rászánta fejét, a második végén már sirt, de csak titokban, a harmadik végén pedig elhatározta, hogy feláldozza magát atyjának, az ötödik hét végén pedig közel volt a halálhoz.

Eközben az ezredes is észrevette, hogy az udvarnál kegyvesztett lett és ezt be is ismerte De elismerte azt is, hogy vakmerőség lenne részéről az okokat kutatni és ezért elhatározta, hogy leteszi tisztí rangját. Elkészült, hogy visszautaznék Münchenbe, amidőn váratlanul egy udvari küldött parancsot adott át neki, hogy jelenjék meg a cári udvarban.

— Ugy látszik, sietnem kellett volna, s kikerülhettem volna azt, ami most reám várakozik. Így tűnődött magában az ezredes. Mégis tanulságos az a közmondás, — folytatta magában — hogy addig kell menekülni, amíg csak felettünk cikkáz a villám, nem pedig bevárni a meny dörgését.

Mikor az uralkodó elé lépett, azt látta, hogy ez kissé halovány, de arca szigorú és tekintete parancsoló.

— Ezredes, ön egyike Európa legjobb vezéreinek, mindennütt azt mondják, hogy ön éleslátásu, művelt, hogy kedveli a tudományokat és művészeteket, lángoló szíve van és elismerésre méltó jellem, mint vélekedik ön leányom, Maria Nikolajevna felől?

Ez a kérdés vártan volt s bámulatba

ejtette az ezredes, ámbar szíve legmélyebb rejtekében annyira tisztelte a hercegnőt, mint a szegény halandó tiszteli a tulvilági angyalokat, vagy mint a festő szeretheti a szépség ideálját.

Maria... hercegnő... felség!... hebeg az ezredes nem tudva, mily hurokat pendítsen meg az uralkodó szívében.

Felség megvetése sujtana engem, ha kimondanám, mind vélekedem felőle, de viszont én meghalnék az örömtől, ha főléség megengedné, hogy azt kimondjam...

Ugy tehát ön szereti a hercegnőt... Jól van! — vágott közbe az uralkodó leereszkedő hangon s a kéz, amelytől a herceg megsemmisítő villámokot várt, az a kéz kézbesítette neki a cári hadsegédi kinevezést, valamint egy huszárezred tulajdonosává, a kadétiskolák kormányzójává és a művészeti akadémiák kinevezésévé való okiratot.

Mindehhez pedig még a fenség cím is hozzájárult, valamint 3 millió rubel évi jövedelem.

— Most pedig gondoskodjék, hogy végleg ott hagyassa a bajor szolgálót, s hogy megtarthassa eljegyzését Maria hercegnővel.

A fiatal ezredes térdén állva, forró könnyekkel áztatta az uralkodó kezét... Látta, én szeretem leányomat, tette még hozzá az uralkodó s szívéhez való férjet kívánom neki Julius közepeig Maria hercegnő fölépült, és Bernhard is Leuchtenburg hercege az összes európai udvarok követeli jelenlétében örök házasságot esküdött neki.

Kovács Pál.

A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 7 korona, 2 óra 4 korona 80 fillér, egy hóra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

— A magyar újságírás szenzáció! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérihetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Főmunkatárs: Lengyel Zoltán. Naponként 126.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 K. fél-évre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K 40 fill.

— Fűdibusz! A legkifűnőbb magyar élclap. Páratlan népszerűség! Remek szöveg, pompa, képek! Mesésen olcsó! Egy szám 5 krajcár. A Fűdibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K. fél-évre 3 K., negyedévre 1 K 50 fill., egy hónapra 50 fill. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Rökk Szilárd utca 9.

Budapesti levél.

A sertésvész gyógyításáról a gazdaságközönség érdekében nagyfontosságú határozatot hozott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület február havi ülésében, annak kapcsán, hogy a gazdák és állatorvosok kísérleteztek Hazslinszky Károly budapesti gyógyszerész „Sarin” nevű sertéspestis ellenes gyógyszerével, melynek eredményéről konstataciókat, hogy az előnyös és kiváló jó hatásu a sertésvész ellen; minek folytán a fenti egyesület elhatározta, hogy átír a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a Hazslinszky Károly által készített sertéspestis elleni szert országosan próbálják ki, hogy így a gazdaságközönség annak kitűnőségéről meggyőződve, igénybe is vehesse azt az állategészségi tekintetből nagyértékű gyógyszer. Mi azt hisszük, hogy nagyon ideje volna már, hogy a magas kormány végleges intézkedést tenne ebben az ügyben, mert sok gazdát mentene meg a károsodástól és sok értéktelen hamisítást szüntetne meg, melyekkel a gazdákat megtévesztik, amiből az következik, hogy a pénzt is kidobják és a sertés is elhull.

A tavaszi időny alkalmából az építkező közönséget bizonyára érdekelni fogja az a hír, hogy *ifjabb Walla József mozaik, cementáru és műkőgyárat* alapított s azt edes atyja, a régi ismert jó hírnevű Walla József gyakorlatias tanácsai és támogatása mellett vezeti *VII. Rottenbiller-utca 15. sz. alatt*, hol irodája és raktára van, míg a legmodernebb berendezésű gyár a *X. k. r. Asztalos Sándor-ut 24. sz. alatt* van. A cég gyárt: márványmozaik lapokat, mintázott cementlapokat, karmantus csöveket portland cementből, műkő lépcsőket és lábazatokat stb. elvállal: különböző lapburkolásokat, granit t-rizzo, betonmunkákat stb. Raktáron tart: valódi mettlachi lapokat, keramit, fayence és kehlheimi lapokat és minden nemű építési anyagokat.

A háztartás vezetésében jelentékeny szerepet játszik a pecséses vagy színehagyott ruháknak vegyi tisztítása vagy festése, melyeknek eszközöltetésére legjobban ajánljuk a fővárosban is lelelsőrendűnek ellismert *Berkets István utóda* (tulajdonos Kovacs Endre) legrégibb *kelme, selyemfestő és vegytisztító intézetét* (Budapest, Kinizsi-utca 14.) hol a férfi és női ruhák, kelmék, szövetek, függönyök, csipkék stb. festése vagy vegytisztítása a legmegleőbb eredménnyel teljesítenek. Férfi és női ruhák fejtelten állapban is festetnek. Vidéki megrendelések a leg gondosabban, gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

GSARNOK

Bolti lányok.

Irta: HORVÁTH REZSŐ.

A díszes és fényesen kivilágított kirakatot a Lantos és Társánál, Grün ur, a kirakatrendező és Radó Jetti, az új boltikisasszony rendezgettek.

Az apró cseccbecskéket, kényelmi és szépitőszereket, amelyeket az ilyenfaj a bazárok ezrével tartanak raktáron, csodálatos izléssel és számítással rakosgattak. Egy polcra, egymás fölé kerültek szép sorrendben a szivar-, cigaretta- és névjegyárcák, a bajuszkötők, a különféle noteszek, meg zseb-tükrök. A másik polc-oszlopon szépen elrendezett, harmonizáló csoportokban foglaltak helyet a többi ilyenféle olcsó bazar-árak.

Jetti benézett a boltba, hogy nincs-e raja odabent szűk ég, de mert nem volt, azonnal visszajött és segített a kirakatrendezőnek. Ez nyulánk, sovány, vörshaju, angolosan nyírt bajuszu fiatal embert volt, Jetti ellenben zömök, kicsi molette, bogárfeketé hajjal és szemekkel. Igazi keleti szépség. Az apja halottöltöztető volt a Rombach-utcai zsinagógában, anyja pedig állandóan otthon tartózkodott a kis egyszobás, fokhagymaszagu dohány-utcai lakásukban, mert beteg volt. Már vagy négy esztendő óta nem mozdult ki a lakásból, olyananyira gyötörte régi reumája, amelyet az orvosok hiába gyógyítottak, nem akart meggyógyulni, vagy legalább is megjavulni. Minnél többet orvosolták, mennél többet gyógyították, annál jobban fajt a szegény asszonynak a lába, hogy rálépni sem tudott.

Jetti — vagy ahogyan a házban ismerték: a szép Radó Jetti — elgondolkozva nézegette az embereket, akik sűrűn, csoportokba verődve sétálgattak a Teréz-körút mindkét oldalán, hogy szinte feketétől tölük az utca. Haza gondolt az edes anyjára. Ha férjhez mehetne hamarosan, hát mugához venné azt a szegény beteges öreg asszonyt, hogy ne érezzen már szükségét, amiben eddig nagyon is része volt.

Elnézegette a nyüzsgő sokaságot s a benne lévő fiatal embereket. Valogatta őket. Ez sem kellene férjnek, — mondogatta minduntalan, amint egy-egy neki nem tetsző férfi elhaladt mellette. Mosolygott azon, hogy milyen gondolatai vannak. Férjhez menne bizony ő bárkihez, aki el tudná tartani, nem keresné ő azt, hogy szép-e, vagy nem, csak legalább vállalkozna arra, hogy az anyját eltartja. Szívét, szerelmét, mindenét sutba dobna, mindenét feláldozná azért, hogy csak az anyjának, akit rajongóan, igazi ragaszkodással szeretett, jó sora legyen s minden szükségétől meg legyen kímélve.

Tizenkilenc éves volt éppen s — hihetlenül hangzik — már négyszer csalódott az életben. Az első kettőt ugyan számba sem lehet venni, mert azok léha diákyerekek voltak, akik sem házasságot, sem boldogítást nem ígérték neki, csupán szerelemüket. Régen volt már, amikor velük flörtölt. Még akkor ő is iskolába járt. A kis Radó Jetti hamarosan meguntá őket és

szakitott velük. Vége volt az éretlen diákszelemnek. Következett a komoly szerelem. Itt már becsületét áldozta fel Jetti a második férfinak — az első hamarosan a fakepnel hagyta őt, mert nem tudott boldogulni nála — akinek volt szíve a tizenhat éves leányt, a nyiló, viruló lilionszálat letiporni, letörni, hogy nyomban azután, hogy célját elérte, eltűnjön a látóhatárról. Ez egy könyvelő volt, annál a József köruti cégnél, ahol Jetti első ízben alkalmazva volt. Mindaddig biztatta őt, amíg a kis gyermek még nem született s akkor végleg eltűnt. A szegény leány majd meghalt bánatában és szegyenletében, de a mikor megmondták neki, hogy a gyermek halva született, mégis megbékelt s csak néma szánakozást érzett a holt gyermek atyja iránt. Szánalmat, de nem haragot, mert a vajadás közben megbocsátott neki szívből, lélekbel.

(Folytatjuk.)

K ü z g a z d a s á g.

A Delaware új szőlőfaj.

Darányi földmívelésügyi miniszter rendeletére az új államiszőlőtelepeken kísérletezések történtek annak megállapítására, hogy a Delaware nevű új szőlőfaj, melyről hangzatos hirdetések szólnak, hogy a filoxerának teljesen ellenáll, valóság-e? A kísérletek eredményéről az állami szőlőtelepek beszámoltak ezekről a következőket közölhetjük:

A Delaware filoxerának ellenálló képessége gyengének, ellenben a peronospora, oidium, anthracnoisnak teljesen ellen ll. Termőképessége igen csekély, fejlődése gyenge, érése szeptember közepe, fűrtjei kicsinyek, lazák; a bogyók kicsinyek, húsuk nyálkás; kevés mellékzettel, de a fűrtök a rothadásnak ellentállanak. A Delaware az oltást rosszul tűri, talajigénye nagy, közepkötött anyagtalajt kíván. Éppen talajvalogató tulajdonsága miatt a legtöbb állami telepen pusztulóban van a Delaware-ültetés. Mind e kísérletek eredményei arra mutatnak, hogy a Delaware nem az a fajta, melynek elterjedése kívánatos lenne. A miniszter rendelkezésére az állami telepeken a Delaware termelésével teljesen felhagytak.

A gazdák szőlőkaró szükséglete.

Tavasztájt még mindig sok gondot okoz a gazdáknak az a körülmény, hogy a szőlőkaró szükségleteiket csak nagy úgygyel-bajjal tudják beszerezni. A földmívelésügyi miniszter évek óta azzal jár a gazdák kezére, hogy az állami erdőkben millió számra termelteti a szőlőkarót s ezenkívül ebben az évben felhívta a magánosokat is, hogy amennyiben szőlőkaró készletük volna, jelentsék be hozzá az eladási árral együtt. A földmívelésügyi miniszter felhívására igen sok erdőgazdaság beküldte szőlőkaró készletének adatait s erről a minisztérium kimutatást szerkesztett. A földmívelésügyi miniszter az ekként elkészített kimutatást készséggel bocsátja a gazdáközönség rendelkezésére a azokért leegyszerűbb: ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz írni, akihez az illető gazda legközelebb lakik.

Kötelező védőoltás a lépfene ellen.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület kezdeményezésére több gazdasági egyesület, köztük az O. M. G. E. fölterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, amelyben kérte, hogy a lépfene ellen való oltást tegye kötelezővé oly módon, hogy az ojtás következtében elhulló állatokért a tulajdonosnak teljes kártérítés nyújtassék. A miniszter most válaszolt a felterjesztésekre s leiratában figyelemzeti az egyesületeket arra, hogy az állatorvosi főiskola bakteriológiai intézetét felhatalmazta ojtóanyagok termelésére, amelyek, ha forgalomba kerülnek intézkedni szándékozik, hogy ezen ojtóanyagok következtében netán beálló balesetekért a gazdaság kártérítést kapjon. Ha ez megvalósul nem lesz semmi akadály a lépfene elleni kötelező védőoltás elrendelésének.

Addig azonban felhívja az egyesületek figyelmét a miniszter, hogy a törvényhatóságokkal alkossanak e tárgyban szabályrendeleteket, melyekben ki lehetne mondani azt, hogy ojtási balesetek esetén a törvényhatóság valamely alaptól, pl. ebadóalaptól ad kártérítést. Kéri a miniszter továbbá az egyesületeket, hogy kövessenek el minden lehető a védőoltások népszerűsítésére. A maga részéről 50.000 koronát vett föl a költségvetésbe oltóanyagok ingyen való kiosztására.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

VICZE LÁSZLÓ

sziigymártó és nyergesmester

K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

**nyergeket, lószerszámrészeket
— és bőrkenőcsöket. —**

Kaphatók nála nyárra

**bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb luksuszfelszerelések.**

A magyar ujságírás szenzációi!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-av eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR.

LENGYEL ZOLTÁN.

Napenkint 125,000 példány.

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre --- 16 kor. — f. || Negyed évre --- 4 kor. — f.
Fél évre --- 8 kor. — f. || Egy hónapra --- 1 kor. 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élelapp!

Páratlan népszerűség. Remek szöveg. Pompás képek. Mesésen olvasó.

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre --- 6 kor. — fill. || Negyed évre --- 1 kor. 50 fill.
Fél évre --- 3 kor. — fill. || Egy hónapra --- 1 kor. 50 fill.

Aki a Fidibuszra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „Fidibusz-naptár“-t. Mutatványszámokat küld a kladóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-u. 9.

Szőlőoltványok.

Fajtisza Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Méz-székely, Karbenet, Sárféher, Ezerjó, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

Teljesen kipróbált,

minden tekintetben kifogástalan használt IV-es számú „YOST“-írógépet, utolsóelőtti modellünk, ajánljuk 300 koronáért, esetleg részletfizetésre is. Új, X-es számú gépünk ára 600 kor. 5% pénztári engedmény.

A „YOST“-írógép nem szalagos gép,

minek következtében írásának tisztaságát más gép utol nem érte. Mindkét gépet bemutatjuk az ország bármely részében vételkötelezettség nélkül. Bővebbet

„YOST“-írógép r.-t. Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-II. (New-York palota.)

Káldor M. igazgató.

Muschong-Buziásfürdői Szénsav-művek

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZENSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavígyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ÁSVÁNY ÉS GYÓGYVIZEK

¹/₁ és ¹/₂ literes üvegekben.

Szív-, vese-, és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Pollitzer Sérvambulorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénnyők és amputáltak részére.
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. (Félemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

Egyéni speciális kezelés.

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöztetnek. **Higiénikus cikkek** a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatonta 2—16 koronáig.

Ugyanott Jelent meg „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15—52

Stock Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpárolótelepéből

BARKOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.